

เรื่องเสร็จที่ ๗๘๘/๒๕๖๑

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง การสั่งการของนายกรัฐมนตรีตามมาตรา ๙๕ แห่งพระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
พ.ศ. ๒๕๕๒

สํานักนายกรัฐมนตรีได้มีหนังสือ ที่ นร ๐๑๐๖/๓๑ ลงวันที่ ๙ มกราคม ๒๕๖๑ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า ด้วยสํานักงาน ป.ป.ช. ได้กราบเรียนนายกรัฐมนตรี ว่าคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้พิจารณาสำนวนเรื่องกล่าวหาเกี่ยวกับการทุจริตโครงการจ้างเหมาบริการ รักษาความปลอดภัย ณ ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิแล้วมีมติว่าการกระทำของนายบัญชา ปิตตนานนท์ เมื่อครั้งดำรงตำแหน่งที่ปรึกษาอาวุโส รักษาการกรรมการผู้อำนวยการใหญ่บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน) และเรืออากาศโท ณรงค์ชัย ถนัดช่างแสง เมื่อครั้งดำรงตำแหน่งรองผู้อำนวยการ ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ เจ้าหน้าที่ บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน) (ทอท.) ดังกล่าว มีมูลความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรงฐานทุจริตต่อหน้าที่ และมีมูลความผิดทางอาญาดังกล่าวเป็นพนักงาน ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือ ละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต จึงขอให้บริษัทฯ ในฐานะเป็นผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้ง ถอดถอน ลงโทษทางวินัยแก่บุคคลดังกล่าว แต่บริษัทฯ โดยความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ในเรื่องเสร็จที่ ๑๓๐๐/๒๕๕๖ เห็นว่า เนื่องจากเจ้าหน้าที่ดังกล่าวได้เกษียณอายุ และพ้นจากการเป็นพนักงานของบริษัทฯ จึงไม่มีระเบียบบริหารงานบุคคลใดให้บริษัทฯ ในฐานะเป็นผู้บังคับบัญชาสั่งลงโทษทางวินัยแก่พนักงานที่เกษียณอายุไปแล้วได้ คณะกรรมการ ป.ป.ช. จึงมีมติ ให้เสนอความเห็นกรณีการพิจารณาลงโทษทางวินัยแก่บุคคลทั้งสองดังกล่าวมายังนายกรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาสั่งการตามที่เห็นสมควร ตามนัยมาตรา ๙๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒

สํานักนายกรัฐมนตรีพิจารณาแล้วมีความเห็นว่า การพิจารณาลงโทษทางวินัย ร้ายแรงแก่พนักงาน ทอท. ที่พ้นสภาพจากการเป็นพนักงาน ทอท. ตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ชี้มูลมานั้น ต้องดำเนินการให้เป็นไปตามระเบียบบริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน) ว่าด้วยการบรรจุ การแต่งตั้ง การพ้นสภาพ วินัย การดำเนินการทางวินัย การลงโทษ และการอุทธรณ์ ของพนักงาน พ.ศ. ๒๕๕๔ ซึ่งต้องลงโทษแก่พนักงาน ทอท. ที่ยังมีสภาพเป็นพนักงาน ทอท. หากแม้พ้นสภาพจากการเป็นพนักงานแล้ว จะได้รับโทษทางวินัยก็ต่อเมื่อเป็นการพ้นสภาพ จากการเป็นพนักงาน ทอท. ตามข้อ ๑๙ และข้อ ๓๕ แห่งระเบียบบริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน) ดังกล่าว แต่การที่ผู้ถูกกล่าวหาพ้นสภาพจากการเป็นพนักงาน ทอท. ด้วยการเกษียณอายุ จึงไม่มีระเบียบใดให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนพิจารณาลงโทษทางวินัยได้ เช่นเดียวกับความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกาที่ว่า ระเบียบบริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน) ดังกล่าว ไม่มีบทบัญญัติใดให้อำนาจผู้ใดในอันที่จะสั่งลงโทษบุคคลที่พ้นจากงานไป เพราะเกษียณอายุไว้ ดังนั้น เมื่อนายบัญชา และเรืออากาศโท ณรงค์ชัยฯ เกษียณอายุและพ้นจาก

ส่งพร้อมหนังสือ ที่ นร ๐๙๐๔/๑๐๒ ลงวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๖๑ ซึ่งสำนักงาน
คณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

การเป็นพนักงานของ ทอท. ไปแล้ว ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนจึงไม่สามารถพิจารณาลงโทษนายบัญชาฯ และเรืออากาศโท ณรงค์ชัยฯ ได้อีก จึงเห็นควรที่จะสั่งการให้การดำเนินการทางวินัยของ ทอท. เป็นไปตามระเบียบบริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน) ดังกล่าว ในแนวทางเดียวกับความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา ซึ่งรองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) ได้มีคำสั่งให้สำนักนายกรัฐมนตรีขอความเห็นจากสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาว่า นายกรัฐมนตรีจะพิจารณาสั่งการตามที่เห็นสมควรตามมาตรา ๙๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ ได้เพียงใด

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ได้พิจารณาข้อหารือของสำนักนายกรัฐมนตรี ดังกล่าว โดยมีผู้แทนสำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี) ผู้แทนกระทรวงการคลัง (กรมบัญชีกลางและสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ) ผู้แทนสำนักงาน ป.ป.ช. และผู้แทน บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน) เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว เห็นว่า มาตรา ๙๕^๑ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ บัญญัติไว้แต่เพียงว่า ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาของผู้ถูกกล่าวหาไม่ดำเนินการทางวินัยตามมาตรา ๙๓^๒ หรือคณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นว่าการดำเนินการทางวินัยของผู้บังคับบัญชาตามมาตรา ๙๓ ไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสม ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. เสนอความเห็นไปยังนายกรัฐมนตรี และให้นายกรัฐมนตรี มีอำนาจสั่งการตามที่เห็นสมควร เท่านั้น แต่กรณีตามข้อหารือนี้เป็นกรณีที่ ทอท. ไม่สามารถดำเนินการพิจารณาลงโทษทางวินัยตามมติคณะกรรมการ ป.ป.ช. แก่นายบัญชาฯ และเรืออากาศโท ณรงค์ชัยฯ ซึ่งเป็นพนักงาน ทอท. ที่พ้นจากงานไปเพราะเกษียณอายุ เพื่อให้เป็นไปตามมาตรา ๙๓ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าวได้ เนื่องจากไม่มีบทบัญญัติใดในระเบียบบริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน) ว่าด้วย การบรรจุ การแต่งตั้ง การพ้นสภาพ วินัย การดำเนินการทางวินัย การลงโทษ และการอุทธรณ์ของพนักงาน พ.ศ. ๒๕๕๔ ให้อำนาจผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนที่จะสั่งลงโทษทางวินัยแก่พนักงาน ทอท. ที่พ้นจากงานไปด้วยเหตุเกษียณอายุไว้

มาตรา ๙๕ ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาของผู้ถูกกล่าวหาไม่ดำเนินการทางวินัยตามมาตรา ๙๓ หรือคณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นว่าการดำเนินการทางวินัยของผู้บังคับบัญชาตามมาตรา ๙๓ ไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสม ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. เสนอความเห็นไปยังนายกรัฐมนตรี และให้นายกรัฐมนตรีมีอำนาจสั่งการตามที่เห็นสมควร หรือในกรณีที่จำเป็น คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะสั่งให้คณะกรรมการข้าราชการพลเรือนตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน หรือคณะกรรมการอื่นซึ่งมีหน้าที่ควบคุมดูแลการปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบ หรือข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคลสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือคณะกรรมการที่ทำหน้าที่บริหารรัฐวิสาหกิจ หรือผู้สั่งแต่งตั้งกรรมการ อนุกรรมการ ลูกจ้างของส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ แล้วแต่กรณี พิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ให้ถูกต้องเหมาะสมต่อไปก็ได้ เว้นแต่ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาผู้นั้นเป็นข้าราชการตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ ข้าราชการตุลาการศาลปกครองตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง หรือข้าราชการอัยการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. แจ้งความเห็นไปยังประธานคณะกรรมการตุลาการ ประธานคณะกรรมการตุลาการศาลปกครอง หรือประธานคณะกรรมการอัยการ แล้วแต่กรณี

มาตรา ๙๓ เมื่อได้รับรายงานตามมาตรา ๙๒ วรรคหนึ่งและวรรคสามแล้ว ให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนพิจารณาลงโทษภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับเรื่อง และให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนส่งสำเนาคำสั่งลงโทษดังกล่าวไปให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้ออกคำสั่ง

ทั้งนี้ ตามความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ในเรื่องเสร็จที่ ๑๓๐๐/๒๕๕๖^๓ ดังนั้น กรณีนี้ จึงไม่ใช่การไม่ดำเนินการทางวินัยตามมาตรา ๙๓^๔ หรือเป็นการดำเนินการทางวินัยตามมาตรา ๙๓ ที่ไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสม ตามที่มาตรา ๙๕^๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตฯ บัญญัติไว้แต่อย่างใด สำหรับการพิจารณาสั่งการของ นายกรัฐมนตรีตามมาตรา ๙๕ ตามที่มีการหารือ นั้น เมื่อปัจจุบันกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคลของผู้ถูกกล่าวหาดังกล่าว ไม่มีบทบัญญัติให้อำนาจผู้บังคับบัญชา หรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนดำเนินการลงโทษทางวินัยในกรณีนี้ไว้ และมาตรา ๙๕ ดังกล่าวก็มีได้ เป็นบทบัญญัติที่ให้นายกรัฐมนตรีมีอำนาจอื่นใดเพิ่มเติมจากที่มีอยู่แล้วตามกฎหมาย อีกทั้งกฎหมาย ที่มีอยู่ก็ได้ให้อำนาจนายกรัฐมนตรีดำเนินการเป็นอย่างอื่นเพื่อให้ลงโทษทางวินัยแก่บุคคลดังกล่าวได้ ดังนั้น นายกรัฐมนตรีจึงไม่อาจสั่งการเพื่อให้มีการดำเนินการกับผู้ถูกกล่าวหาอย่างใดได้อีก

ทั้งนี้ การดำเนินคดีที่เกี่ยวข้องกับมติของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในกรณี ตามข้อหารือนี้ ปรากฏข้อเท็จจริงเพิ่มเติมตามคำชี้แจงของผู้แทน ทอท. และผู้แทนสำนักงาน ป.ป.ช. ว่า คดีดังกล่าวยังอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาล โดยในคดีแพ่งที่ ทอท. เป็นโจทก์ ฟ้องเรียกค่าเสียหาย จากการกระทำของผู้ที่ถูกชี้มูลความผิดตามมติคณะกรรมการ ป.ป.ช. นั้น ศาลชั้นต้น และศาลอุทธรณ์พิพากษายกฟ้องคดี และคดียังอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลฎีกา ส่วนในคดีอาญา ที่พนักงานอัยการเป็นโจทก์ยื่นฟ้องตามมติคณะกรรมการ ป.ป.ช. นั้น ศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้อง และคดียังอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลอุทธรณ์

(นายดิสทัต โทตระกิตย์)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

พฤษภาคม ๒๕๖๑

“บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การดำเนินการทางวินัยแก่พนักงานของบริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน) ซึ่งเกษียณอายุแล้ว ส่งพร้อมหนังสือลับ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๙๐๔/๗๑ ลงวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๖ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

“โปรดดูเชิงอรรถที่ ๒, ข้างต้น

“โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑, ข้างต้น

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง การสั่งการของนายกรัฐมนตรีตามมาตรา ๙๕ แห่งพระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
พ.ศ. ๒๕๕๒

สํานักนายกรัฐมนตรีได้มีหนังสือ ที่ นร ๐๑๐๖/๓๑ ลงวันที่ ๙ มกราคม ๒๕๖๑ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า ด้วยสํานักงาน ป.ป.ช. ได้กราบเรียนนายกรัฐมนตรีว่าคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้พิจารณาสำนวนเรื่องกล่าวหาเกี่ยวกับการทุจริตโครงการจ้างเหมาบริการรักษาความปลอดภัย ณ ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิแล้วมีมติว่าการกระทำของนายบัญชา ปิตตนานารถ เมื่อครั้งดำรงตำแหน่งที่ปรึกษาอาวุโส รักษาการกรรมการผู้อำนวยการใหญ่บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน) และเรืออากาศโท ณรงค์ชัย ถนัดช่างแสง เมื่อครั้งดำรงตำแหน่งรองผู้อำนวยการท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ เจ้าหน้าที่ บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน) (ทอท.) ดังกล่าว มีมูลความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรงฐานทุจริตต่อหน้าที่ และมีมูลความผิดทางอาญาฐานเป็นพนักงานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต จึงขอให้บริษัทฯ ในฐานะเป็นผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอน ลงโทษทางวินัยแก่บุคคลดังกล่าว แต่บริษัทฯ โดยความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ในเรื่องเสร็จที่ ๑๓๐๐/๒๕๕๖ เห็นว่า เนื่องจากเจ้าหน้าที่ดังกล่าวได้เกษียณอายุ และพ้นจากการเป็นพนักงานของบริษัทฯ จึงไม่มีระเบียบบริหารงานบุคคลใดให้บริษัทฯ ในฐานะเป็นผู้บังคับบัญชาสั่งลงโทษทางวินัยแก่พนักงานที่เกษียณอายุไปแล้วได้ คณะกรรมการ ป.ป.ช. จึงมีมติให้เสนอความเห็นกรณีการพิจารณาลงโทษทางวินัยแก่บุคคลทั้งสองดังกล่าวมายังนายกรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาสั่งการตามที่เห็นสมควร ตามนัยมาตรา ๙๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒

สํานักนายกรัฐมนตรีพิจารณาแล้วมีความเห็นว่า การพิจารณาลงโทษทางวินัยร้ายแรงแก่พนักงาน ทอท. ที่พ้นสภาพจากการเป็นพนักงาน ทอท. ตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ชี้มูลมานั้น ต้องดำเนินการให้เป็นไปตามระเบียบบริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน) ว่าด้วยการบรรจุ การแต่งตั้ง การพ้นสภาพ วินัย การดำเนินการทางวินัย การลงโทษ และการอุทธรณ์ของพนักงาน พ.ศ. ๒๕๕๔ ซึ่งต้องลงโทษแก่พนักงาน ทอท. ที่ยังมีสภาพเป็นพนักงาน ทอท. หากแม้พ้นสภาพจากการเป็นพนักงานแล้ว จะได้รับโทษทางวินัยก็ต่อเมื่อเป็นการพ้นสภาพจากการเป็นพนักงาน ทอท. ตามข้อ ๑๙ และข้อ ๓๕ แห่งระเบียบบริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน) ดังกล่าว แต่การที่ผู้ถูกกล่าวหาพ้นสภาพจากการเป็นพนักงาน ทอท. ด้วยการเกษียณอายุ จึงไม่มีระเบียบใดให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนพิจารณาลงโทษทางวินัยได้ เช่นเดียวกับความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกาที่ว่า ระเบียบบริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน) ดังกล่าว ไม่มีบทบัญญัติใดให้อำนาจผู้ใดในอันที่จะสั่งลงโทษบุคคลที่พ้นจากงานไป เพราะเกษียณอายุไว้ ดังนั้น เมื่อนายบัญชา และเรืออากาศโท ณรงค์ชัยฯ เกษียณอายุและพ้นจาก

ส่งพร้อมหนังสือ ที่ นร ๐๙๐๔/๑๐๒ ลงวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๖๑ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

การเป็นพนักงานของ ทอท. ไปแล้ว ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนจึงไม่สามารถพิจารณาลงโทษนายบัญชาฯ และเรืออากาศโท ณรงค์ชัยฯ ได้อีก จึงเห็นควรที่จะสั่งการให้การดำเนินการทางวินัยของ ทอท. เป็นไปตามระเบียบบริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน) ดังกล่าว ในแนวทางเดียวกับความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา ซึ่งรองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) ได้มีคำสั่งให้สำนักนายกรัฐมนตรีขอความเห็นจากสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาว่า นายกรัฐมนตรีจะพิจารณาสั่งการตามที่เห็นสมควรตามมาตรา ๙๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้เพียงใด

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ได้พิจารณาข้อหารือของสำนักนายกรัฐมนตรี ดังกล่าว โดยมีผู้แทนสำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี) ผู้แทนกระทรวงการคลัง (กรมบัญชีกลางและสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ) ผู้แทนสำนักงาน ป.ป.ช. และผู้แทนบริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน) เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว เห็นว่า มาตรา ๙๕^๑ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ บัญญัติไว้แต่เพียงว่า ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาของผู้ถูกกล่าวหาไม่ดำเนินการทางวินัยตามมาตรา ๙๓^๒ หรือคณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นว่าการดำเนินการทางวินัยของผู้บังคับบัญชาตามมาตรา ๙๓ ไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสม ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. เสนอความเห็นไปยังนายกรัฐมนตรี และให้นายกรัฐมนตรีมีอำนาจสั่งการตามที่เห็นสมควร เท่านั้น แต่กรณีตามข้อหารือนี้เป็นกรณีที่ ทอท. ไม่สามารถดำเนินการพิจารณาลงโทษทางวินัยตามมติคณะกรรมการ ป.ป.ช. แก่ นายบัญชาฯ และเรืออากาศโท ณรงค์ชัยฯ ซึ่งเป็นพนักงาน ทอท. ที่พ้นจากงานไปเพราะเกษียณอายุ เพื่อให้เป็นไปตามมาตรา ๙๓ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าวได้ เนื่องจากไม่มีบทบัญญัติใดในระเบียบบริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน) ว่าด้วย การบรรจุ การแต่งตั้ง การพ้นสภาพ วินัย การดำเนินการทางวินัย การลงโทษ และการอุทธรณ์ของพนักงาน พ.ศ. ๒๕๕๔ ให้อำนาจผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนที่จะสั่งลงโทษทางวินัยแก่พนักงาน ทอท. ที่พ้นจากงานไปด้วยเหตุเกษียณอายุไว้

มาตรา ๙๕ ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาของผู้ถูกกล่าวหาไม่ดำเนินการทางวินัยตามมาตรา ๙๓ หรือคณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นว่าการดำเนินการทางวินัยของผู้บังคับบัญชาตามมาตรา ๙๓ ไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสม ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. เสนอความเห็นไปยังนายกรัฐมนตรี และให้นายกรัฐมนตรีมีอำนาจสั่งการตามที่เห็นสมควร หรือในกรณีที่จำเป็น คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะสั่งให้คณะกรรมการข้าราชการพลเรือนตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน หรือคณะกรรมการอื่นซึ่งมีหน้าที่ควบคุมดูแลการปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบ หรือข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคลสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือคณะกรรมการที่ทำหน้าที่บริหารรัฐวิสาหกิจ หรือผู้สั่งแต่งตั้งกรรมการ อนุกรรมการ ลูกจ้างของส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ แล้วแต่กรณี พิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ให้ถูกต้องเหมาะสมต่อไปก็ได้ เว้นแต่ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาผู้นั้นเป็นข้าราชการตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ ข้าราชการตุลาการศาลปกครองตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง หรือข้าราชการอัยการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. แจ้งความเห็นไปยังประธานคณะกรรมการตุลาการ ประธานคณะกรรมการตุลาการศาลปกครอง หรือประธานคณะกรรมการอัยการ แล้วแต่กรณี

มาตรา ๙๓ เมื่อได้รับรายงานตามมาตรา ๙๒ วรรคหนึ่งและวรรคสามแล้ว ให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนพิจารณาลงโทษภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับเรื่อง และให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนส่งสำเนาคำสั่งลงโทษดังกล่าวไปให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้ออกคำสั่ง

ทั้งนี้ ตามความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ในเรื่องเสร็จที่ ๑๓๐๐/๒๕๕๖^๓ ดังนั้น กรณีนี้ จึงไม่ใช่การไม่ดำเนินการทางวินัยตามมาตรา ๙๓^๔ หรือเป็นการดำเนินการทางวินัยตามมาตรา ๙๓ ที่ไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสม ตามที่มาตรา ๙๕^๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตฯ บัญญัติไว้แต่อย่างใด สำหรับการพิจารณาสั่งการของ นายกรัฐมนตรีตามมาตรา ๙๕ ตามที่มีการหารือ นั้น เมื่อปัจจุบันกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคลของผู้ถูกกล่าวหาดังกล่าว ไม่มีบทบัญญัติให้อำนาจผู้บังคับบัญชา หรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนดำเนินการลงโทษทางวินัยในกรณีนี้ไว้ และมาตรา ๙๕ ดังกล่าวก็มีได้ เป็นบทบัญญัติที่ให้นายกรัฐมนตรีมีอำนาจอื่นใดเพิ่มเติมจากที่มีอยู่แล้วตามกฎหมาย อีกทั้งกฎหมาย ที่มีอยู่ก็มีได้ให้อำนาจนายกรัฐมนตรีดำเนินการเป็นอย่างอื่นเพื่อให้ลงโทษทางวินัยแก่บุคคลดังกล่าวได้ ดังนั้น นายกรัฐมนตรีจึงไม่อาจสั่งการเพื่อให้มีการดำเนินการกับผู้ถูกกล่าวหาอย่างใดได้อีก

ทั้งนี้ การดำเนินคดีที่เกี่ยวข้องกับมติของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในกรณี ตามข้อหารือนี้ ปรากฏข้อเท็จจริงเพิ่มเติมตามคำชี้แจงของผู้แทน ทอท. และผู้แทนสำนักงาน ป.ป.ช. ว่า คดีดังกล่าวยังอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาล โดยในคดีแพ่งที่ ทอท. เป็นโจทก์ ฟ้องเรียกค่าเสียหาย จากการกระทำของผู้ที่ถูกชี้มูลความผิดตามมติคณะกรรมการ ป.ป.ช. นั้น ศาลชั้นต้น และศาลอุทธรณ์พิพากษายกฟ้องคดี และคดียังอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลฎีกา ส่วนในคดีอาญา ที่พนักงานอัยการเป็นโจทก์ยื่นฟ้องตามมติคณะกรรมการ ป.ป.ช. นั้น ศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้อง และคดียังอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลอุทธรณ์

(นายดิศทัต ใตระกิตย)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

พฤษภาคม ๒๕๖๑

^๓บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การดำเนินการทางวินัยแก่พนักงานของบริษัท ทำอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน) ซึ่งเกษียณอายุแล้ว ส่งพร้อมหนังสือลับ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๙๐๔/๗๑ ลงวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๖ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

^๔โปรดดูเชิงอรรถที่ ๒, ข้างต้น

^๕โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑, ข้างต้น